

L a t w e e f c h u A w i f e s .

Nr. 25. Zettortdeenâ 22trâ Juhni 1839.

Sihmanis Plahde, wezs fashauts
saldats.

Ja kas ehdeenu sinahde, kam tur naw papilnam tauku jeb fahlijuma klastu, jeb patš nesinnadams par ko to apnizzis, tas lai pee Sihmana Plahda eet, un mahzahs gahrdumu wahritees. Jo zittu tahdu pawaru ne atradbihs, kâ schis bija. Gan neko dauds ne mahzeja pataifitees, ar melnu putru ween tikke, bet winsch to sinnaja apfahliht ar tikfuschu strahdashanu, un gaufigu darriht ar peetizzibu, gaididams, ka swehtdeenâ raffi kahds gallas kummofs gaddisees klastu. Ne lehti kahds zilweks, ikdeenâs zeppefchus un karraschas faohschoht, tahdu faldigu deewigu preeku juttis, kâ Sihmanis, tikween putru eestrehbis ar saufu maiff. Bijis winsch stipers karrâ wihrs septinu gaddu karrâ, un pehz tuppeja fawâ mahlu buhdinâ, kurpes lahpidams, un turklast padseedadams. Masâ krehslâ tas jaw pee darba, ka pikka drahte paswilpeja ween. Un turklast dseedadams to dseefinu: „gahs manna firds ar steigschan' preeksch Deewa fawu teifschan“ — winsch wisseem firdi pamohdija, Deewu teift kas ween garram gahje. Un kad winsch us wakkaru fawu mahrfu, jeb ja dauds, fawu sefferu bija nopelnijis, tad winsch tomehr tik skanni fawu „gphds Deewam Tehwam allaschin“ nodseedaja, itt kâ tas buhtu par pahru ohrteem bijis.

Par to kohka kahju, ar ko no karrâ bij pahnahzis, winsch gan kahdu sinehres un fahpju naudu dabjuja. Ar to winsch riktigi warreja tohs eelahpus maksahft, ko ik gaddds waijadseja bikfchim, nainnam, juntam un ziffu maisam usliht, un tohs wezzus saldada swahrkus gohdam turreht, ko ik swehtdeenâs un swehtkôs basnizâ un zeemâ preeksch Deewa un preeksch zilwefeem par patifschanu nessaja. Bet tahtaki ta nauda ne tikke. Tad nu gan mas winnam bij ko eebahst

stary sohbeem, bet winsch nè ar kaut kahdu leelmanni ne buhtu mijis. Un winnam arri to ne waijadseja darriht, jo winsch ar mihtu Deewu kâ bija faherrejis, ka pascham bij par scho deenu gahdaht, un Deewam par to nahkofchu. Tâ abbeem nefad ne truhke, Sihmanim ne sudde saws maises kummofs ar putru, un Deewam paldees! ne truhke, ar flawu un ar teifschanu. Tad nu bads un behdiba winna mahlu buhdinâ nefad nakts mahju ne atradde, bet winsch labbu prahtu un preezibu tik zeeti peeturreja, ka wisseem behdu weeseem waijadseja no teem behgt. Lihdi kâ kahds eenahze, galwu noduhris, Sihmanis tulihst sohlija tam ar ihleni eedurt, un to ehdeju istaift. Un ja kahds nokungstejahs, tad winsch tam tulihst teize: es gan mahku eelahpus trahpiht, bet tawu plihsumu tikfai tas wezzehws debbesu namnâ warr fahlahpiht. Pawehlees tawâs mohkâs, un kas tew firdi fremt, eefsch Deewa tehwa rohkas! —

Un kad nu sinams tahdu, kam Deews par draugu irr, arri wiffi dshwonecki labpraht cerauga, tad arri wiffi zilweki zeemâ, dishi un mast, wezzu Sihmani eemibleja, un arri mahju sunni itt lustigi rehje, asii greesdami, kad wezzais Sihmanis paklibboja garram. Kur ween winsch eegahje, tur winsch preezigu buhschanu un labbu wahrdu lihds atnesse, un wezzi un jauni no winna gan driht tapatt tikfumu eemahzijahs, kâ no mahzitaja un no skohlmeistera, jo winsch pee wisseem sinnaja to ihstu waijadsibu trahpiht. Zittâs deenâs winsch gandriht wiffus zeema laudis kâ preekschâ nebme. Tai feewai, kam wihrs pa dauds ahtrs bija, winsch fazzija: nu irr labbi Lihse, nu tu labbi darri, fainneezei meers irr jaturr fawâs mahjâs, un pehz to mehle jaekohschahs. — Un kad pee Klahwa eegahje, tad winsch fazzija: Deews palihds! Lai Deews juhs tscherkahrtigi swehti, prohti kâ:

ar farou schehlastibu, ar meefas weffelibu, ar feewas firdslainnibu, un pehdigas stundas weeglibu! — Un kad winsch ffohlas behrnus fatikke, winsch teem teize: tas labbi, sehni, tas labbi, meitenes! kad juhs gohdigi klausat wezzakus un ffohlmeeisterus, tad salduš augtus krahseet us wezzumu. — Un kahdam kalpam, kas ais arkla gahje, winsch fazzija: tas pareisi, Uns, tas irr pareisi, kas sawa fainneeka laufus gohdigi apstrahda, tam Deews palihdsehs ar laifu pascham par labbu fainneeku tapt. — Un meitai, kas nammu isflauzija, winsch teize: flauz Greetin, flauz muddigi, lai bruhdgans wissu flaidru atrohn, jo kad Deews wehle, tad no slohtas laime nahk. — Un arri krohd sineeka sunni winsch ta usrunnaja: nahz Pohgi nahz! Zerw jasunn, ka sunni, kas reij un sagtus isbaida, fainneekam tikpatt zee-nijami ka weefi, kas naudu atness. — Tahdus wahrduš nu tee laudis gan labbi fapratte, un es dohmaju, arri tas suns tohs nomannija, jo kad Lihse, Klahws, Unsis un Greete sinehjahs, un paldees! fazzija, tad arri Pohgis ne palikke pakkat, un ar wissahm kahjahm Sihmanim uslehze. — Un tad nu Sihmannis atkal us fawahm mahjahm pahrfklibboja un us farou fehshamu notuppejahs, un azzumirkt jarw atkal ta dseefina skanneja: „ar Deewa spehk es gribbu fahkt“. Un pehz to atkal kahda singe no Pruhshu fehna, ka tas faruus farra wihrus tik drohschi weddis, teescham wirsu ween. Un wissas mallas skanneja, un pa wisseem mahju zaurumeem, pa aishahsteem un pa neaishahsteem, ta bals isgahje ahrâ. Un ja tas augstizeenihts fehniensch, kas to septinu gabdu farru wedde, to buhtu sinnajis, ka winnam tahds labs wezs farra beedris tur buhdina mitte, winsch teescham arri pee Sihmana Plahda buhtu apstahjees, un eegahjis ar to parunnahkt, un wianna firdspreezibu wehletees.

Tahdu augstu weefi Sihmanis gan nekad ne fagaidija, bet kad tas wezs draudses mahzitais bija Deewam farou dwehfehi atdewis, kas jarw fenn wairs ne warreja no mahjahm isheet, wezzuma un wahjibas deht — tad weenreis Sih-

mana durwis atwehrahs, un tas jauns zeenigs mahzitais ar lainnigu labdeenu, pee winna eenahze. Prohti tas bij rihts un wakkarôs, kad ween pa zeemu pazeereja, dsirdejis tai mahlu buhdina jaukas garrigas dseefmas skannain, un pee sew ta dohmajis: kas tas gan tahds irr tai buhdê, kas labbaki mahk dseedahkt, ka pats kesteris? — Woi tas ne buhs tas fashauts saldats, fo winnu reis laudis peeminneja? Jaeet man to raudsicht! — Un ta winsch eenahze, kad Sihmanis nulle beidse to dseefmu: „ak firsnin Deewu flaweht“ — un no pehdiga perscha fchohs wahrduš dseedaja:

Lai dohmaju arweenu,
Ka weenreis gals atees,
Kas gallehs wissu waibu,
Kas ihstu preeku dohs.
Dohd ka us to ween gaibu,
Un gattaws faturrohs.

„Deews palihds, Sihman! Man tatschu janahk redseht, ka jums klahjahs.“ Ta fazzija mahzitais. „Ak zeenigs mahzitais, paldees, ka juhs pee man nabbadsina eenahkt,“ ta Sihmanis atbildeja. Mahzitais fazzija: „juhs kohschi mahkat dseedahkt, bet jums tatschu arri ta tizziba firdt irr, fo schee wahrdi rahda?“ — „Ta gan irr, zeenigs mahzitais, fazzija Sihmanis, schi tizziba irr manna manta, un ar to es lihds schim gan labbi esmu tizzis.“ — „Tas gan warr buht teefa, to es tizzu juhs redsoht, bet juhfu istaba — „Juhg gribbat fazzicht, manna istaba irr tuffscha? Ta gan irr, un kabbatâ arri nekas naw, bet par to man irr mantas galwâ, un blohda arri neweenu deenu naw itt tuffscha, un ta ar to wissbaggatu fainneeku ne ismih-tohs.“ — „Pareisi, mihlais draugs, bet tomehr gruhtha leeta irr, kad ifdeenâs ar truhkumu jawinnejahs.“ — „Kam tad jawinnejahs? Es gan esmu fashauts saldats, un ar weenu kahju palizzis, bet to es wehl ne esmu redsejis, ka truhkumam naw ifdeenâs no man jابهg! tas no manna ihlena fahihstahs, un ja es gribbetu, tad man labbi zeemini arridsan par paligu nahktu.“ — „Nu tas man irr preeks dsirdeht! To warr redseht, ka juhs effat firdigi farra wihri bijuschi, un par ne kahdu eenaid-

neeku ne baidijuschees, ja ne par to, kas is-
dsihts, reisehm ar septineem jo nifnafeem atkal
pahreet.“ (Luhk. ew. II n., 24—26 p.) —
„Zeenigs mahzitais, es faprohtu gan, kas tas
tahds irr, tas manni gan irr spaidijis jaunās
deenās, bet pehz es winnu tā esmu atdsinnis, ka
winsch wairs ne drihkt pee man pahrnahkt.
Winsch gan to ne warr zeeft, kad es dseefinas
dseedaju, jo kad es winnu mag notahkam man-
nu, tad winnam januhkt, tik lihds ka es sahku
to dseefinu dseedabt: paleez pee mums Kungs
Jesús Krist, jeb scho perschu:

Es frustu labpraht neffischu,
Kad Deews usleek, ar preeku,
Patt gruhtā deenā zeetischu,
Tad preeza nahks pahrlaeku.

Juhs gan sinnaseet, no kahdas dseefinas tas
irr.

„Nu pateesi, Sihman, es redsu, ka juhs
to ammatu prohtat, un dascham, kas swehts
leekahs, itt gelbetu pee jums nahkt, lai juhs
winnu eeksch tizzibas pahrlausat. Zilwekam
gan warr peetift, kad Deews tam par draugu,
un Kristus par glahbeju, un tad arri gan warr
pahrtift bes lustes deenahm.“ — „Zeenigs mah-
zitais, man arri sawas lustes deenas irr kā da-
scham labham, un katra augoschā deenā man
lihgsniba un preeki pahrnahkt peetikfuscham.
Sinnans ne eeksch frohga, pee stabbulehm un
pijolehm un pilnahm glahsehm, bet tee man
gaddahs, un kahda lahste arri klahu, kad es
faweem labbeem zeemineem stahstu no muhsu
augsta kehina, un no muhsu warrenahm kau-
schanahm, jeb kad es winnu behrneem sawas
garrigas dseefinas preekschā dseedaju un singes
eemahzu, jeb kad manni kambara musikanti
man preekschā paswilpe, prohti tee putnini, un
tee man zittu neko ne atrassa, ka ween kah-
das maifes drufzinas pee lohga. Tā es arwee-
nu esmu lustigs un labbis prahits, un kamehr
man wezzaki mirruschi, tas jaw senn irr notiz-
zis, man tilkai diwi behdu deenas irr bijuschas,
ta pirma kad eenaidneeki mannu labbaku drau-
gu sahnis noschahwe, un ta ohtra, kad dak-
ters lasareie mannu fashchautu kahju apstahija,

un noteize, ka man nu buhs krukki par lihga-
winu turreht.“

Tē nu mahzitajam waigi fasilie, un winsch
fazzija: „mans wezziht, juhs gan laimigi tei-
zami, un es labpraht no jums gribbu mahzi-
tees, tahdu laimi fawā firdi eemantohkt. Up-
meklejat man swehtdeen us launagu, man wehl
dauds tihk ar jums runnahkt.“ „Simtureis pal-
dees, zeenigs mahzitais, kad juhs to wehlat,
es labpraht nahkschu.“ —

Un no ta laika wezzam Sihmanim if sweht-
deenās un swehtkōs wajadseja pee mahzitaja
eet malkiti turreht, un mahzitajam dauds pee
wezza Sihmana bija kawetees, garram pazee-
rejoht rihtōs un wakkardōs. Un gan naw gruhti
noprohtams, kam tas wairak par labbu bija.
To teescham sinn, ka mahzitais ar weenu wai-
rak tohs augstus un weiklus wahrduš atstahje,
spreddikus fazzidams, un arweemu jo skaidri
un weenteefigi Deewa wahrduš isstahstija, un
par to laudis arweenu wairak speedahs us bas-
nizu tapt. Un kad mahzitajam kahds reebjum-
nahje ammata isdarrischanā jeb mahju buh-
schanā, un gribbeja preeks un drohschums sust,
tad winsch zeppuri panehme, un teescham pee
Sihmana Plahde nogahje. Un tur jaw no-
tahlam dsirdebams, kā tas ar stipru balfi dsee-
daja: kas Deewam debbesis leek waldbiht —
winsch tulihkt drohschumu pahrdabbuja un pa-
dewigu firdi.

Tā daschu gabbu gahje. Weenreis atkal
fneegs no semmes iskuffe, tikween tas sneegs
palikke, kas Sihmanim bija pee matteem pee-
fallis, un gribbeja leypotees prett teem bal-
teem kohku seedeem. Arri ta firds tam wehl
plauke lihds ar tahm saltahm kohku lappahm,
un bija labba un prische, kā jaunās deenas
bijust. Tikween pee waiga, un pee wissas mee-
fas warreja manniht, ka wezzuma saltums kau-
lus kohde. Tad winsch kahdu wakkaru tā dsee-
daja sawā istabinā:

Mannu azzu redseschan,
Spehti, prahti jaw gribb beigtees.
Tē man irr atgahdashan,
Ka man driht buhs prohjam steigtees.

Ne atstahj man wezzumâ,
Deewâ! lihds eemu kappinâ.

Nessi, peenemni, isglahb' man,
Kad tee sveh'i eet us gallu.
Kad zihfstohs ar nomirſchan',
Tad man palihds, ka uſwarru.
Ne atstahj man wezzumâ,
Deewâ! lihds eemu kappinâ! —

Mahzitais, ſchohs perſchus ais durvim klau-
fijees, pee lohga peenahzis fazzija: „ta irr jau-
ka dſeefma, wezzais Sihman! turratees tikkai
drohſchi pee ſchi patwehruma, tad wezzums
juhâ tik drihs wehl ne noſpeedihâ!“ — „Zeenigs
mahzitais, lai Deewâ ar man darr, kâ wiinſch
pats reds! — Bet es gan mannu, ka jaw wak-
kars mettahs, un naktâ uſnahk.“ — „Bet pehz
ſcho nakti jaukais rihts auſt, to juhâ mihtais
Sihman, tikpatt labbi ſinnat kâ es, un mehâ
wiſſi to gaidam. Tad nu ar labbu nakti pa-
leekat! No rihta wairak runnaſim, kad es us
lauku eemu. Ar Deewu! —

Un no rihta mahzitais atnahze. Bet wiſſ
bija kluff eekſch iſtabas. Un tee putnini pee
lohga knahpaja pehz ſawa brohkafſta, un mah-
zitais pee lohga pirkſtu duhre, labrihtu fazzi-
dams, un eekſch iſtabas wiſſ palikke kluff! —
Un kad mahzitais pats durwis atwehre — tē
gulleja Sihmanis us ſawahm ziffahm, ar ſa-
liktahm rohkahm — un bija aukſts, itt aukſts!
— Un tee putnini pee lohga knahpaja, un mah-
zitais eekſchâ leelas affaras lehje. Un par kah-
du brihdinu, tee putni ſpahrnâs zehlahs, un
dſeedaja appakſch debbekim ſawu Alleluja, un
mahzitais us zekkeem nomettees, kluffam Dee-
wu luhdſe pa to mihtu mirruſchu, ka tizzi-
ga dwehſele ſcho nakt bij eegahjuſi jaunâ gai-
ſchâ deenâ. —

F. R.

Teefas fluddinaſchanaſ.

Us pawehleſchannu tahs Keiſerikſas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſts 2c. 2c. 2c.,
tohp no Irlawaſ pagasta teefas wiſſi tee, kam taiſ-

naſ praſſiſchanaſ buhtu, pee teem ſawâs mahjas
neſpehziabas dehl atdewuſſchrem ſainneckeem, prohti:
Fritz Lumbart no Irlawaſ Strihkelu, Janne Birken-
ſtein no Degahles Puntulu = un Pehter Madrewiſch
no Albawaſ: (Kiuku-) muſiſchâs Sprungu = mahjahni,
par kurru mantahm konkurſe ſpreesta, uſaiſinati,
2 mehneſchu ſtarpâ, prohti lihds 31nu Juhli f. g.
ar ſawahm praſſiſchannahm ſchet peeteiktees, jo weh-
lak neweenu wairâ ne klauſihâ. Irlawaſ pagasta
teefa, 5tâ Juhni 1839.

(L. C.) Ditto Koch, pagasta wezzakais.
(Nr. 101.) Kollegien Registrators E. Schwalb,
pag. teef. ſkrihweris.

No Lindes pagasta teefas tohp wiſſi parradu deweji
ta Lindes ſainneeka Maſ Talkes Martin Rosenfeld,
pahr kurru mantu parradu dehl konkurſe noſpreesta,
zaur ſcho uſaiſinati, lihds 7tu Auguſt f. g. ſcheit pee
Lindes pagasta teefas peeteiktees, jo wehlah neweens
wairâ ne tapâ klauſihâ. Lindes pagasta teefa, 7tâ
Juhni 1839.

† † † A. Gruba, peefſchdetais.
(Nr. 72.) E. Grünthal, pagasta teefas ſkrihweris.

Tai 3otâ Juhni f. g., preekſch puſſdeenas, tapâ
ta atſtahta manta ta nomirruſcha Meijumuſiſchâs
krohgera Jakob Scheel, prohti: brauzamas leetas,
drehbes un daſchdaſchadas mahju = leetas Meiju-
muſiſchâ wairakſohlitajam uhtrupâ pahrdohta.

Dandales un Meijumuſiſchâs pagasta teefa, 2trâ
Juhni 1839.

(L. C.) † † † Dahwe Ginter, pagasta wezzakais.
(Nr. 10.) J. Diedrichſohn, pagasta teefas ſkrihw.

Us Blankenfeltes dſimtskunga Graf von Rdnigs-
fels pagedreſchannu un Dohbeles Aprinka teefas at-
wehleſchannu tohp zaur ſcho ſinnâmu darrihâ, ka ta
bijuſcha Blankenfeltes balta krohgera Zijewſky, no
winna paſcha par drohſchibu, muſiſchâs parradu dehl,
ſcheit atſtahtas pirktas wadmallaſ, labbu mehтели un
mahlehtu drahm = ſkappi tai 3otâ Juhni f. g. pee
ſchihs pagasta teefas wairakſohlitajam pahrdohâ; kam
ſchihs leetas patiktu pirkt, tohp uſaiſinati, noliktâ
terminâ atnahk. Blankenfeltes pagasta teefa, 8tâ
Juhni 1839.

Samuel Danberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 78.) N. Henko, pagasta teefas ſkrihweris.

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernementu augſtas waldiſchanaſ puſſes: Waldiſchanaſ-rahts von Weitler.
No. 206.